

ČESKÁ REPUBLIKA

R O Z S U D E K

J M Ě N E M R E P U B L I K Y

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Petra Průchy a soudců JUDr. Tomáše Langáška a JUDr. Ivo Pospíšila v právní věci žalobce: **S. E. Ch.**, zastoupen Mgr. Jindřichem Lechovským, advokátem, se sídlem Šlejnická 1547/13, Praha, proti žalované: **Policie České republiky, Krajské ředitelství policie hl. m. Prahy**, odbor cizinecké policie, oddělení pobytové kontroly, pátrání a eskort, se sídlem Kaplanova 2055/4, Praha 4, proti rozhodnutí žalované ze dne 2. 8. 2017, č. j. KRPA-246679-31/ČJ-2017-000022, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 7. 9. 2017, č. j. 4 A 85/2017 - 33,

t a k t o :

- I. V řízení **se pokračuje.**
- II. Kasační stížnost **se zamítá.**
- III. Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- IV. Žalované **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.
- V. Ustanovenému zástupci žalobce Mgr. Jindřichu Lechovskému, **se přiznává** odměna za zastupování ve výši **4 114 Kč**, která mu bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení případu

[1] Žalobce podal kasační stížnost proti rozsudku Městského soudu v Praze (dále jen „městský soud“) ze dne 7. 9. 2017, č. j. 4 A 85/2017 - 33, (dále jen „napadený rozsudek“), jímž městský soud zamítl žalobu proti rozhodnutí žalované ze dne 2. 8. 2017, č. j. KRPA-246679-31/ČJ-2017-000022, (dále jen „napadené rozhodnutí“). Tímto rozhodnutím žalovaná rozhodla podle § 129 odst. 6 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále „zákon o pobytu cizinců“), o prodloužení doby zajištění žalobce za účelem předání podle použitelného právního předpisu EU (Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 604/2013, kterým se stanoví kritéria a postupy pro určení členského státu příslušného k posuzování žádosti o mezinárodní ochranu podané státním příslušníkem třetí země nebo osobou bez státní příslušnosti v některém z členských států, dále „nařízení Dublin III“) stanovené rozhodnutím žalované ze dne 4. 7. 2017, č. j. KRPA-246679-13/ČJ-2017-000022, o 30 dnů. Žalobce měl být předán do Itálie z důvodu, že podle čl. 18 odst. 1 písm. d) nařízení Dublin III je členský stát příslušný dle nařízení povinen přijmout zpět státního příslušníka třetí země nebo osobu bez státní příslušnosti, jejíž žádost zamítl a která učinila žádost v jiném členském státě, nebo která se nachází na území jiného členského státu bez povolení k pobytu, přičemž žalobce vstoupil na území České republiky opakovaně bez oprávnění k pobytu či platného víza.

[2] Proti napadenému rozhodnutí podal žalobce žalobu. V žalobě namítal, že současná situace je opakováním situace, k níž došlo v roce 2016, žalovaná tedy již „vyzkoušela“ přístup předvídaný nařízením Dublin III a žalobce předala, přičemž tento postup nevedl k řešení pobytové situace žalobce v schengenském prostoru. Žalovaná ani Ministerstvo vnitra nezhodnotily možnost provést řízení o navrácení v souladu se směrnicí 2008/115/ES, o společných normách a postupech v členských státech při navrácení neoprávněně pobývajících státních příslušníků třetích zemí, to způsobuje nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí.

[3] Městský soud v odůvodnění napadeného rozsudku konstatoval, že o žalobcově předání na území Itálie podle nařízení Dublin III nerozhodovala žalovaná, rozhodoval o něm jiný správní orgán, v tomto případě Ministerstvo vnitra, odbor azylové a migrační politiky. V daném případě byly dány důvody pro prodloužení doby žalobcova zajištění právě s ohledem na to, že nastala situace, kdy byl dán implicitní souhlas Itálie s převzetím žalobce podle nařízení Dublin III. Správní orgán tedy neměl důvod pochybovat o reálnosti realizace žalobcova předání a z toho důvodu neměl důvod neprodloužit dobu žalobcova zajištění. Správní orgán v tomto řízení nebyl oprávněn posuzovat, jaké kroky pak budou činit příslušnými orgány Itálie poté, co bude žalobce do Itálie předán. Z těchto důvodů proto považuje soud žalobní námitku za nedůvodnou. Rovněž nemohl přisvědčit žalobci v tom, že napadené rozhodnutí není v souladu se zákonem. Žalobcův odkaz na jeho předchozí předání do Itálie a postup italských orgánů i jeho nerespektování jejich příkazů nelze považovat za důvod, který by způsoboval nezákonnost přezkoumávaného rozhodnutí. Městský soud proto žalobu zamítl.

II. Kasační stížnost a vyjádření

pokračování

[4] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) podává kasační stížnost proti výroku I. napadeného rozsudku, a to z důvodu podle § 103 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „s. ř. s.“), tedy z důvodu nesprávného posouzení právní otázky soudem.

[5] Stěžovatel nesouhlasí s implicitně vyjádřeným názorem městského soudu, podle něž žalované nepřísluší zkoumat účel zajištění a v případě, že je o předání rozhodnuto příslušným správním orgánem, není její povinností nadále hodnotit, zda je účel zajištění v souladu s deklarovanými hodnotami a zásadami nařízení Dublin III. Stěžovatel poukazuje na to, že v jeho případě měla žalovaná prostor na to, aby se odchýlila od bezduchého zajišťování za účelem zjevně bezúčelného předání do Itálie. Zajištění stěžovatele bylo prakticky opakováním situace, k níž došlo přibližně před rokem, neboť stěžovatel byl již v létě roku 2016 zajištěn podle ustanovení § 129 odst. 1 zákona o pobytu cizinců a následně předán do Itálie. Stěžovatel o tomto předání a o tom, co následovalo po něm, vypověděl: *„Italská policie mě držela asi 4 hodiny, podepsal jsem papíry a bylo mi řečeno, že řízení bylo se mnou ukončeno a že mám do 7 dnů opustit Itálii.“* Je tedy patrné, že žalovaná již „vyzkoušela“ přístup předvídaný nařízením Dublin III a stěžovatele do Itálie předala, přičemž tento postup v žádném případě nevedl k dosažení požadovaného výsledku, tj. k docílení řešení pobytové situace stěžovatele v schengenském prostoru. Itálie provedla pouze formální kroky a fakticky tak zmařila předchozí finančně i administrativně nákladný proces stěžovatelova zajištění podle ustanovení § 129 odst. 1 zákona o pobytu cizinců, jakož i jeho následné předání na území Itálie. Institut zajištění podle ustanovení § 129 odst. 1 zákona o pobytu cizinců již v případě česko-italské kooperace nevede k dosažení účelu nařízení Dublin III, tj. koordinovaného řešení pobytové situace stěžovatele. Samotná realizace stěžovatelova předání tedy paradoxně nevede k tomu, že by byl ochráněn veřejný pořádek a bylo by zamezeno stěžovatelovu ilegálnímu pobytu na území České republiky.

[6] Povinností správních orgánů je postupovat účelně a efektivně a z možností, kterými disponuje, vždy vybírat racionální řešení vedoucí k dosažení cíle spojeného s konkrétními právními instituty. Aplikace článku 24 odst. 4 nařízení Dublin III je v zásadě věcí správního uvážení žalovaného. V případě, že jsou žalovaná i Ministerstvo vnitra informovány o existenci konečného rozhodnutí Itálie o žádosti stěžovatele o mezinárodní ochranu, je ovšem povinností příslušných správních orgánů tuto právní normu přinejmenším zvážit a rozhodnout, kterým ze dvou možných způsobů bude nadále postupováno. Ministerstvo vnitra ani žalovaná však vůbec tyto možnosti nezvážily a automaticky aplikovaly nařízení Dublin III. Již tato skutečnost (absence zdůvodnění přijatého řešení v rámci procesu správního uvážení) způsobuje nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí. I v případě, že by ovšem byla volba předmětného řešení v napadeném rozhodnutí zdůvodněna, jednalo by se o volbu, která je v příkrém rozporu s naplňováním účelu dublinského systému a evropskou návratovou politikou. Jelikož soud odmítl výše uvedené úvahy podrobněji vypořádat a rozsudek založil na nesprávném právním závěru, podle něž žalované nepříslušelo zkoumat účelnost zajištění stěžovatele, zatížil rozsudek vadou nezákonnosti, pro kterou nemůže obstát. Z výše uvedených důvodů stěžovatel navrhuje, aby Nejvyšší správní soud výrok I. napadeného rozsudku zrušil a věc vrátil městskému soudu k dalšímu řízení.

[7] Žalovaná Nejvyššímu správnímu soudu sdělila, že stěžovatel byl dne 12. 9. 2017 předán na hraniční přechod na mezinárodním letišti za účelem předání do Italské republiky. Ke kasační stížnosti se nevyjádřila.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[8] Nejvyšší správní soud nejprve zkoumal formální náležitosti kasační stížnosti, přičemž zjistil, že je podána osobou oprávněnou, je včasná a je proti označenému rozsudku přípustná za podmínek ustanovení § 102 a § 104 s. ř. s.

[9] Nejvyšší správní soud následně přezkoumal důvodnost kasační stížnosti v souladu s ustanovením § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a dospěl k závěru, že kasační stížnost **není důvodná**.

[10] Usnesením ze dne 9. 1. 2018, č. j. 6 Azs 346/2017 – 21, Nejvyšší správní soud přerušil řízení o kasační stížnosti podle ustanovení § 48 odst. 3 písm. d) s. ř. s., a to z toho důvodu, že usnesením ze dne 23. 11. 2017, č. j. 10 Azs 252/2017-43, byla Soudnímu dvoru Evropské unie položena následující předběžná otázka: „*Brání výklad čl. 9 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/33/EU (Úř. věst. L 180, 29. 6. 2013, s. 96) ve spojení s čl. 6 a 47 Listiny základních práv Evropské unie takové vnitrostátní právní úpravě, která znemožňuje Nejvyššímu správnímu soudu přezkoumat soudní rozhodnutí ve věcech zajištění cizince poté, co je cizinec ze zajištění propuštěn?*“ V mezidobí však Ústavní soud nálezem ze dne 27. 11. 2018, sp. zn. Pl. ÚS 41/17, prohlásil ustanovení § 172 odst. 6 zákona o pobytu cizinců za neústavní pro rozpor s právem na přístup k soudu dle čl. 36 odst. 1 a s právem na soudní přezkum rozhodování orgánů veřejné správy podle čl. 36 odst. 2 Listiny základních práv a svobod, ve spojení s čl. 4 Ústavy České republiky, jakož i s právem na přezkum zákonnosti zbavení svobody podle čl. 5 odst. 4 a s právem na odškodnění podle čl. 5 odst. 5 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, a zrušil je dnem vyhlášení nálezu ve Sbírce zákonů. S ohledem na rozhodnutí Ústavního soudu odpadl důvod, pro který bylo řízení přerušeno. Proto soud rozhodl podle § 48 odst. 5 s. ř. s. o tom, že v řízení se pokračuje.

[11] Ze správního spisu vyplývají následující skutečnosti. Stěžovatel je veden v SIS II jako nežádoucí cizinec se zákazem vstupu do Schengenského prostoru, žádající země Itálie. Stěžovatel má platný záznam v Evidenci nežádoucích osob od 11. 5. 2017 do 11. 5. 2023. Z databáze Eurodac vyplývá, že o mezinárodní ochranu požádal v roce 2012 ve Švýcarsku, Rakousku a Rumunsku, v roce 2014 v Dánsku a v roce 2016 v Itálii. Z odpovědi Odboru mezinárodní policejní spolupráce SIRENE Itálie vyplývalo kriminální pozadí stěžovatele (pašování drog, loupež, ublížení na zdraví). Stěžovatel byl dne 24. 5. 2016 zajištěn za účelem předání a byl proveden jeho letecký transfer do Italské republiky. Stěžovatel se ihned poté vrátil do České republiky. V České republice bydlí s těhotnou přítelkyní a její matkou, v době podání vysvětlení dne 4. 7. 2017 byla přítelkyně stěžovatele dle jeho vyjádření v pátém měsíci těhotenství. Dne 4. 7. 2017 s ním bylo zahájeno řízení o povinnosti opustit území dle § 50a odst. 3 písm. b) zákona o pobytu cizinců a stěžovatel

pokračování

byl téhož dne zajištěn za účelem předání dle nařízení Dublin III, doba zajištění byla stanovena na 30 dnů. Dne 17. 7. 2017 byla odeslána žádost o přijetí zpět do Italské republiky. Napadeným rozhodnutím ze dne 2. 8. 2017 byla prodloužena doba zajištění o 30 dnů.

[12] Podle § 129 odst. 4 věty první zákona o pobytu cizinců, „*Policie rozhodne o zajištění cizince za účelem jeho předání do státu vázaného přímo použitelným předpisem Evropské unie, pouze pokud existuje vážné nebezpečí útěku.*“ Z ustanovení § 129 odst. 6 zákona o pobytu cizinců vyplývá, že je-li to nezbytné k pokračování přípravy předání nebo průvozu, je policie oprávněna dobu trvání zajištění prodloužit, a to i opakovaně. Podle čl. 18 odst. 1 písm. d) nařízení Dublin III je členský stát příslušný podle tohoto nařízení přijmout zpět státního příslušníka třetí země nebo osobu bez státní příslušnosti, jejíž žádost zamítl a která učinila žádost v jiném členském státě, nebo která se nachází na území jiného členského státu bez povolení k pobytu. Podle čl. 24 odst. 4 nařízení Dublin III, „*[p]okud osoba uvedená v čl. 18 odst. 1 písm. d) tohoto nařízení, jejíž žádost o mezinárodní ochranu byla zamítnuta konečným rozhodnutím v jednom členském státě, se nachází bez povolení k pobytu na území jiného členského státu, může posledně jmenovaný členský stát buď požádat druhý členský stát o přijetí dotčené osoby zpět, nebo provést řízení o navrácení v souladu se směrnicí 2008/115/ES. Pokud se uvedený členský stát rozhodne požádat druhý členský stát o přijetí dotčené osoby zpět, pravidla podle směrnice 2008/115/ES se nepoužijí.*“

[13] Stěžovatel v kasační stížnosti opakovaně namítá, že správní orgán nezdůvodnil, resp. nevypořádal se s tím, proč ze dvou možností nabízených článkem 24 odst. 4 nařízení Dublin III zvolil aplikaci nařízení Dublin III namísto toho, aby sám provedl řízení o navrácení. Nejvyšší správní soud neshledal tuto námitkou důvodnou. Předmětem soudního přezkumu je nyní rozhodnutí o prodloužení zajištění za účelem předání. Jak správně konstatoval městský soud, o předání rozhoduje Ministerstvo vnitra, odbor azylové a migrační politiky, a to samostatným rozhodnutím [srov. § 8 písm. b) a c) zákona č. 325/1999 sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů]. Stěžovatel měl možnost samostatně se bránit proti tomuto rozhodnutí a uplatnit uvedené námitky. O zajištění za účelem předání rozhoduje jiným rozhodnutím Policie ČR, (k odlišení pravomocí těchto správních orgánů srov. bod 25 rozsudku rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 4. 2018, č. j. 4 Azs 73/2017-29, v němž rozšířený senát konstatoval, že Policie ČR má v rámci řízení o určení příslušnosti podle nařízení Dublin III pomocnou úlohu a jejím úkolem je při splnění zákonem stanovených podmínek zajistit osobu, která má být předána do příslušného členského státu). Nejvyšší správní soud proto uzavírá, že nebylo pochybením žalované, když se v řízení o zajištění za účelem předání nezabývala otázkou, zda Ministerstvo vnitra zvážilo aplikaci čl. 24 odst. 4 nařízení Dublin III.

[14] Stěžovatel dále v kasační stížnosti namítá, že Itálie zmařila předchozí finančně i administrativně nákladný proces stěžovatelova zajištění, a zajištění za účelem předání proto nevede k řešení jeho pobytové situace. Na tomto místě je nezbytné připomenout, že předchozí zajištění a předání do příslušného členského státu nevedlo k dosažení účelu dublinského systému mimo jiné i z důvodu, že stěžovatel se okamžitě poté vrátil do České republiky, s vědomím, že na území nemá žádné povolení k pobytu ani platné vízum. Nejedná se o skutečnost, kterou by bylo možné přičíst k tíži správnímu orgánu, který

rozhodoval o zajištění, a která by činila napadené rozhodnutí nezákonným. Nelze ani přisvědčit kasační námitce, že by byl v napadeném rozsudku implicitně vyjádřen názor, že žalované nepřísluší zkoumat účel zajištění a soulad se zásadami nařízení Dublin III. Městský soud v napadeném rozsudku pouze konstatoval, že žalovaná není v rozhodnutí o prodloužení zajištění oprávněna posuzovat, jaké kroky pak budou číněny příslušnými orgány Itálie poté, co bude žalobce do Itálie předán. Nejvyšší správní soud se s posouzením městského soudu ztotožňuje a námitku nesprávného právního posouzení proto neshledává důvodnou.

IV. Závěr a náklady řízení

[15] Z výše uvedených důvodů Nejvyšší správní soud v souladu s § 110 odst. 1 s. ř. s. kasační stížnost zamítl.

[16] O nákladech řízení rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s ustanovením § 120 s. ř. s. Stěžovatel, který neměl v tomto soudním řízení úspěch, nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalované žádné náklady nad rámec její běžné činnosti nevznikly. Z uvedených důvodů Nejvyšší správní soud rozhodl, že žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti a žalované se právo na náhradu nákladů řízení nepřiznává.

[17] Odměnu a hotové výdaje zástupce ustanoveného usnesením městského soudu ze dne 4. 8. 2017, č. j. 4 A 85/2017-15, hradí podle § 35 odst. 9 s. ř. s. stát. Ustanovenému zástupci náleží v souladu s § 7, § 9 odst. 4 písm. d), § 11 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), odměna za jeden úkon právní služby učiněné v řízení o kasační stížnosti, tj. písemné podání ve věci samé, ve výši 3 100 Kč, a dále náhrada hotových výdajů ve výši paušální částky 300 Kč za jeden úkon právní služby podle § 13 odst. 3 advokátního tarifu. Zástupce stěžovatele je plátcem daně z přidané hodnoty, na náhradě na dani z přidané hodnoty mu přísluší částka 714 Kč. Náhrada nákladů za řízení o kasační stížnosti tedy činí celkem 4 114 Kč a bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 6. února 2019

JUDr. Petr Průcha
předseda senátu